

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM

DOKTOR veya SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET EYLEMLERİNİN KAPSAMI, HUKUKİ BOYUTU ve SONUÇLARI

SAĞLIK MESLEĞİ MENSUPLARINA ÖZGÜ SUÇLAR
SAĞLIK ÇALIŞANLARIYLA İLGİLİ CEZAI KAVRAMLAR

Bu kitapta neler var (Kitap içeriğinin özeti) XIII

- 1) Doktor ya da sağlık personelinin ceza hukuku açısından konumu, kamu görevlisi veya memur olmasının sonucu 1**
- 2) Sağlık çalışanlarının mesleki faaliyetleri nedeniyle maruz kaldıkları eylemler 7**
  - a) Kasten yaralama / öldürme 7**
  - b) Hakaret 10**
    - b.1. Yargıtay uygulamalarında doktor-sağlık çalışanlarına / kamu görevlilerine karşı hakaret..... 12**
      - b.1.1. Beddua, kaba, nezaket dışı, ağır eleştiri, hak arama özgürlüğü, kişinin uğradığını düşündüğü haksızlığı dile getirme gibi nedenlerle hakaret ... 12**
      - b.1.2. Sair söz ya da davranışlar nedeniyle verilen karar örnekleri 17**
      - b.1.3. Hastanenin acil servisinde hakaret ve aleniyet unsuru 20**
      - b.1.4. Doktorun hatalı-kusurlu davranışı nedeniyle, hakaret ve tehdit eyleminde haksız tahrik**

hükmünün uygulanıp uygulanmayacağını tartışılması	24
c) Tehdit	25
ç) Görevi yaptırmamak için direnmek	27
d) Mala zarar vermek	28
3) Doktorların görevi kötüye kullanma ya da ihmal suçları / örnek kararlar	32
3.a. Doktorlar yönünden genel olarak görevi ihmal, görevi kötüye kullanma	32
3.a.1. Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi (İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi) .	35
3.a.2. 19.02.1960 tarihli Tıbbi Deontoloji Tüzüğü.....	35
3.a.3. Hasta Hakları Yönetmeliği	36
3.a.4. Hekimlik Meslek Etiği Kuralları	36
3.a.5. Malpractice Bildirisi	37
3.b. Doktorların görevi kötüye kullanmaları ya da ihmal suçlarına ilişkin karar örnekleri	41
3.b.1. İlacı doktorun çağrıyla rağmen hastaneye gitmeyerek hastanın durumunun ağırlaşmasına neden olmak suretiyle görevi ihmal etmesi	41
3.b.2. İlacı doktorun çağrıyla rağmen hastaneye gitmeyerek hastanın ölümüne neden olmak suretiyle görevi ihmal etmesi	42
3.b.3. Doktorun çağrıyla rağmen hastaneye gitmeyerek hastanın bebeğinin ölü doğmasına neden olarak görevi kötüye kullanması	42
3.b.4. İlacı doktorun çağrıyla rağmen hastaneye gitmeyerek hastanın ölümüne neden olmak suretiyle görevi kötüye kullanması	43
3.b.5. Doktorun mesai saatinde görev başında bulunmayarak görevi kötüye kullanması	44

3.b.6. İcaççı doktorun çağrıya rağmen hastaneye gitmeyerek gebe kadının ve bebeğinin ölümüne neden olarak görevi ihmal etmesi	44
3.b.7. Doktorun otopsi yapmayarak görevi kötüye kullanması.....	45
3.b.8. Talep edilen ambulansın gönderilmemesi suretiyle görevi kötüye kullanma.....	45
3.b.9. Doktorun eksik tedaviyle hastanın düşük yapmasına neden olduğunun ileri sürülmesi suretiyle görevi ihmal.....	46
3.b.10. Doktorun eksik tedaviyle hastanın ve bebeğinin ölümüne neden olduğunun ileri sürülmesi suretiyle görevi ihmal	47
3.b.11. Doktorun tedavi sürecinde gerekli kontrol ve tahlilleri yapmamak suretiyle hastanın ölümüne neden olduğunun ileri sürülmesi suretiyle görevi ihmal	48
3.b.12. Doktorun, hastaları özel hastaneye yönlendirmek suretiyle görevi kötüye kullanması	49
3.b.13. Doktorun hastayı, hastahane ortamında tedavi etmesi gerekirken taburcu ederek durumunun kötüleşmesine neden olarak görevi ihmal etmesi ...	49
3.b.14. Doktorun hastayı, uzmanından konsültasyon istemesi gerektiği halde bunu yapmayarak evine göndermesinden sonra hastanın ölmesi nedeniyle görevi ihmal etmesi.....	50
3.b.15. Tıbbi hata ile yaralanma ya da ölüm arasında illiyet bağının olmaması durumu	51
3.b.16. Doktorun taksirle ölümüne neden olması ve görevi kötüye kullanmasının karşılaştırılması.....	52
4) Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eylemlerinin artması üzerine yapılan yasal düzenlemeler	56

- 663 Sayılı KHK'nın 54. Maddesi: Hukuki Yardım.....	57
- Sağlık Bakanlığı Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardımların Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	57
- Sağlık Bakanlığı, Hasta ve Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmelik.....	59
- Sağlık Bakanlığı, 14/05/2012 tarih ve 2012/23 sayılı ile 27/07/2012 tarih ve 2012/850 sayılı genelgeleri.....	59
- Sağlık Bakanlığı Beyaz Kod Birimi	59
- İçişleri Bakanlığının 26/04/2012 tarih ve 2012/22 sayılı genelgesi	60
- 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu. 12.Ek Maddesi.....	61
5) Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eylemlerinin soruşturma yapmaya yetkili makamlara (cumhuriyet başsavcılığına, emniyete, jandarmaya) bildirilmesinde (ihbar veya şikayet edilmesinde) yasal zorunluluk var mıdır?	63
6) Doktor, sağlık çalışanlarına yönelik gerçekleşen şiddet eylemlerinde daha hızlı ve etkili soruşturma yapılması ile uygulamadaki soruşturmalarda yapılan hatalar.....	67
7) Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eyleminde bulunan şüphelilerin tutuklanması meselesi	70
8) Şiddet eylemlerinde, sağlık mesleği mensubunun meydana gelen olayda etken olabilecek hatalı-kusurlu söz ya da davranışları nedeniyle haksız tahrik uygulanması.....	74
9) TCK'ya göre hekim / sağlık çalışanlarına özgü suçlar, (doktor / sağlık çalışanlarınca işlenmesi halinde cezası artan suçlar).....	79
a. Sağlık mesleği mensuplarının suçu bildirmemesi	81
b. Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak biçimde ilaç yapma veya satma.....	85

c. Bozulmuş veya değiştirilmiş gıda veya ilaçların ticareti.....	85
d. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti.....	86
e. Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma.....	86
f. Gerçeğe aykırı belge düzenlemek / belgede sahtecilik	87
g. Sağlık birimlerindeki protokol defterlerinde tahrifat yapmak, deftere gerçeğe aykırı kayıt yapmak	90
10) Sağlık çalışanlarının kendi aralarındaki suç teşkil eden eylemleri	92
- Şahsi, sosyal ilişkilerinden kaynaklanan eylemler	93
- Bir taraf için görevden kaynaklanan eylemler.....	94
- İki taraf için de görevden kaynaklanan eylemler	94
11) Sağlık mesleği mensuplarının hangi eylemleri doğrudan soruşturmaya hangi eylemleri soruşturma iznine tabidir? .	96
12) Sağlık birimleri yönetimlerinin cumhuriyet başsavcılığı – mahkemelerle yaptıkları resmi yazışmalarında olası sorumluluklar.....	99
13) Dış tabipliği, sahte veya diplomasız / yetkisiz dış hekimliği yapmak.....	104
13.1. Dış hekimliği mesleğinin genel nitelikleri	104
13.2. 1219 Sayılı Kanuna göre, dış tabiplerinin idari para cezasını gerektiren eylemleri	105
13.3. Dış hekiminin muayenehanesinde yetkisiz kişileri çalıştırması.....	105
13.4. Yetkisiz olarak dış hekimliğini yapmak.....	106
13.5. Diplomasız - sahte dış hekimliği yapmak	107
13.6. Dış protez teknikerlerinin dış tabipliği faaliyetlerinde bulunması	112
13.7. Dış hekimliği mesleğinin ceza nedeniyle sona ermesi ..	113

14) İzinsiz - ruhsatsız sağlık kurumu açmak, sağlık hizmeti sunmak	115
- 1219 Sayılı, Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 25. Maddesi.....	115
- 1262 Sayılı, İspençiyarı ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nun 19. Maddesi	115
- 3359 Sayılı, Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu.....	116
14.1. Sahte hekimlik yapmak	118
14.2. İzinsiz / yetkisiz hekimlik yapmak	119
14.3. İzinsiz / ruhsatsız tıbbi müstahzar imal etmek, satmak..	119
14.4. Ruhsatsız - izinsiz sağlık hizmeti sunmak	122
14.5. Doktorluk mesleğinin ceza nedeniyle sona ermesi	124
15) Aydınlatılmış onam belgesi ve cezası	126
- Uygulamada karıştırılan bin husus: Usulüne göre hazırlanmış ve izah edilmiş aydınlatılmış onam belgesi doktorun sorumluluğunu ortadan kaldırır.....	127
- Aydınlatılmış onam belgesini düzenlememenin cezası	128
- Aydınlatılmış onam belgesi ve komplikasyon ilişkisi	129
- Aydınlatılmış onam belgesinin yasal dayanakları ve bu mevzuata göre belgenin içeriği, kapsamı	130
- Yargıtay kararları.....	134
16) Ebeler, sahte-diplomasız /yetkisiz olarak ebelik yapmak ..	137
16.1. Ebelik mesleğinin genel nitelikleri	137
16.2. Sahte ebelik yapmak	138
16.3. İzinsiz / yetkisiz ebelik yapmak	139
16.4. 1219 SK'ya göre, ebelerin idari para cezasını gerektiren eylemleri	139
17) Hastabakıcı, diplomasız / yetkisiz olarak hastabakıcılığı yapmak	141
17.1. Hastabakıcılık mesleğinin genel nitelikleri	141

17.2. İzinsiz / yetkisiz hastabakıcılık yapmak	142
17.3. 1219 SK'ya göre, hastabakıcıların idari para cezasını gerektiren eylemleri.....	142
18) Hemşireler, sahte veya diplomasız / yetkisiz hemşirelik yapmak	144
18.1. Hemşirelik mesleğinin genel nitelikleri	144
18.2. Sahte, izinsiz / yetkisiz hemşirelik yapmak	146
18.3. 6283 Sayılı Kanuna göre, hemşirelerin idari para cezasını gerektiren eylemleri	146
19) Başka doktorun kaşe ve/veya imzasını kullanmak.....	148
20) Bir kısım sağlık mesleği mensubunun yetkisinde olan işleri diplomasız veya belgesiz olarak yapmak veya bu unvanları takınma suçu	152
21) Tabiplerinin idari para cezasını gerektiren eylemleri	155
21.1. Muayenehane açma ya da nakil bildirimini yapmama ..	155
21.2. Görev yerini terk ya da mesleği bırakma bildirimini yapmama	155
21.3. Kendisinde olmayan belli ünvanları kullanma, yetkisiz tıp eğitimi verme	156
21.4. Ticari faaliyette bulunma	156
21.5. Tabip odasına kayıt yapmama.....	156
21.6. Reklam yapma	156
22) Özel ve kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların sigortasının yapılmaması suçu	157
23) Bir karşılaştırma: Sağlık mesleği mensupları ile diğer kamu görevlilerinin usulsüz olarak görev yapmaları	159
23.1. Kamu görevinin usulsüz olarak üstlenilmesi.....	160
23.2. Özel işaretleme ve kıyafetleri usulsüz kullanma.....	160

23.3. Sahte/diplomasız tabiplik yapmak.....	161
23.4. İzinsiz/yetkisiz olarak tabiplik yapmak.....	161
23.5. Diplomasız/sahte dış tabipliğini yapmak	161
23.6. İzinsiz/yetkisiz olarak dış tabipliğini yapmak	162
23.7. Sahte/diplomasız ebelik yapmak	162
23.8. İzinsiz/yetkisiz ebelik yapmak	162
23.9. Sahte, izinsiz/yetkisiz hemşirelik yapmak.....	162
23.10. İzinsiz / yetkisiz hastabakıcılık yapmak.....	163

II. BÖLÜM

UYGULAMADA ADLİ RAPOR

1) Adli rapora genel bakış	165
2) Adli raporun yasal dayanağı	165
3) Adli raporun düzenlenmesi	169
4) Adli raporun önemi, etkisi ve hukuki değeri.....	171
5) Adli raporun sorumluluğu	174
6) Adli raporun düzenlenmesinde görev ve takdirin kapsamı	176
7) Uygulamada adli rapor düzenlenmesindeki eksiklik ve aksaklıklar.....	178
8) Sonuç olarak ne yapmak gerektiği	185